

Strategiajohtajan katsaus

Ilkka Pirskanen

15.5.2024

Talous ja toimintasuunnitelma 2025

- Lähtökohdat
 - Valtakunnallisesti hyvinvointialueet ovat taloudellisesti kriisissä
 - Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen toiminta on edelleen tappiollista. Asukaslukuun suhteutettuna tappio oli vuonna 2023 kuitenkin hyvinvointialueiden pienenin. (Helsingin kaupunki ja HUS poisluettuina)
 - Vuoden 2024 tilanne ei näytä paremmalta. Ensimmäisten osavuosikatsausten perusteella hyvinvointialueiden yhteenlaskettu tappion arvioidaan olevan 1,5 – 2 mrd.€ vuoden 2024 tilinpäätöksissä. Näyttää siltä, että arviointimenettelyyn joutumisen kriteerit täyttyvät kaikkien hyvinvointialueiden osalta.

Talousarvio 2025 aikataulu (2-vaiheinen käsittely)

Vm julkaisee tietoa vuoden 2025 rahoituksesta:

- Huhtikuussa alustava tieto
- Syys-lokakuussa tarkentunut tieto
- Joulukuussa lopullinen maksatuspäätös

- Johtoryhmän tilannekuva 16.4.
 - TA-käynnistys virkakoneiston osalta
- **Hallituksen ta- ja investointiseminaari 2.5. kokouksen yhteydessä**
- Toimielinten lausunnot painopisteistä ta25-valmistelua varten toukokuun aikana
 - Huhti-toukokuun vaihteessa valmistuu tukimateriaali ta25-valmistelun lähtökohdista
- **Hallituksessa 19.6. ta-proessin lähtökohdat: Hva-raami ja hallitus päättää toimielinten painopiste-esitysten jatkovalmistelusta**
- Vuoden 2025 organisaatorakenne kustannuspaikkatasolle asti valmis 30.6. mennessä

-
- **Hallituksen ta-seminaari 28.8. kokouksen yhteydessä** (ta25, strategiset mittarit, investointisuunnitelma 2026-29)
 - Tarkempi yksikkötasoinen ta-valmistelu toimialueilla syyskuun aikana
 - **Valtuuston 1. ta-seminaari 9.10.** (ta25, strategiset mittarit, investointisuunnitelma 2026-29)
 - Ta-kirjan tekstit ja taulukot 18.10.
 - **Ta-kirjan 1. käsittely hallituksessa 30.10.**
 - **Valtuuston 2. ta-seminaari 13.11. kokouksen yhteydessä** (ta25, strategiset mittarit)
 - **Ta-kirja hallituksessa 27.11.**
 - **Ta-kirja valtuustossa 11.12.**

Investointisuunnitelmat

Investointisuunnitelma 2025-2028

→ Oletus on ettei uutta lainanottovaltuutta tule vuodelle 2025 (kassavaroin maltillinen varautuminen)

- Investointitarpeet 2025 tiedossa 10.4. mennessä = master-listan päivitys ja priorisointi
- Investointitarpeet on priorisoitu 19.4. mennessä
- Hallituksen ta25- ja investointiseminaari 2.5. kokouksen yhteydessä
- Turva-ltk:n esitys hallitukselle 16.5. (esityslista julkaistaan 10.5.)
- Hallitus 29.5.
- Valtuusto 12.6., jonka jälkeen investointisuunnitelman lähetys ministeriöön
- Investointiosa ta-kirjan mukana hallitukseen 27.11. ja valtuustoon 11.12.

Investointisuunnitelma 2026-2029

- Turva-ltk:n esitys pelan investoinneista hallitukselle 17.10.
- Valtuuston 1. ta-seminaari 9.10. (ta25, strategiset mittarit, investointisuunnitelma 2026-29)
- Hallitus 30.10. ja valtuusto 13.11.
- Lähetys ministeriöön 31.12. mennessä

Skenaarioiden taustaoletukset

- Valtion rahoitus 2025-2028 perustuu 29.4. julkaistuihin laskelmiin

Yhteenveto hyvinvointialueiden rahoituksesta vuodelle 2025

VM/KAO 29.4.2024

Alla on kuvattu hyvinvointialueiden vuoden 2025 rahoitus, joka muodostuu laskennallisesta rahoituksesta ja siirtymätasauksesta. Laskennalliseen rahoitukseen on lisätty arvio vuoden 2025 jälkikäteistarkistuksesta. Siirtymätasauksen laskenta kuvataan erillisessä laskelmassa (kts. Hyvinvointialueiden rahoituksen siirtymäkausi 2023-2029, 10.10.2023). Hyvinvointialueen laskennallinen yleiskatteinen rahoitus esitetään euromääräisinä summina ja euroa per asukas.

Yhteenveto hyvinvointialueiden vuoden 2025 rahoituksesta

Hyvinvointialuekoodi	Hyvinvointialue	Asukasluku	Vuoden 2024 rahoitus yhteensä, euroa	Laskennallinen rahoitus vuonna 2025, euroa	Siirtymätasaus vuonna 2025, euroa	Vuoden 2025 rahoitus yhteensä, euroa	Vuoden 2025 rahoitus yhteensä, euroa/asukas	Rahoituksen kasvu vuodelle 2025, euroa
31	Helsinki	674 500	2 699 741 302	2 821 303 542	135 558 017	2 956 861 559	4384	257 120 257
32	Vantaa ja Kerava	285 654	1 061 321 190	1 199 058 008	0	1 199 058 008	4198	137 736 818
33	Länsi-Uusimaa	494 952	1 769 440 174	1 969 851 756	-13 317 638	1 956 534 118	3953	187 093 944
34	Itä-Uusimaa	98 987	389 359 478	448 941 536	-23 517 987	425 423 549	4298	36 064 072
35	Keski-Uusimaa	205 444	797 990 813	848 028 074	14 792 294	862 820 368	4200	64 829 555
2	Varsinais-Suomi	490 786	2 069 067 706	2 341 326 656	-87 421 680	2 253 904 976	4592	184 837 270
4	Satakunta	211 740	996 272 622	1 051 258 686	20 034 619	1 071 293 305	5059	75 020 683
5	Kanta-Häme	169 547	737 381 441	806 146 247	-12 619 472	793 526 776	4680	56 145 335
6	Pirkanmaa	539 309	2 276 875 325	2 520 284 672	0	2 520 284 672	4673	243 409 347
7	Päijät-Häme	204 479	893 177 004	1 000 534 004	-44 559 596	955 974 408	4675	62 797 404
8	Kymenlaakso	158 658	828 392 415	847 622 223	40 973 712	888 595 935	5601	60 203 519
9	Etelä-Karjala	125 162	568 643 920	600 424 104	955 662	601 379 766	4805	32 735 846
10	Etelä-Savo	129 914	709 585 221	716 608 302	36 989 954	753 598 256	5801	44 013 035
11	Pohjois-Savo	248 190	1 204 858 403	1 294 073 939	-4 826 346	1 289 247 592	5195	84 389 189
12	Pohjois-Karjala	162 321	780 008 416	899 675 125	-61 366 753	838 308 371	5165	58 299 955
13	Keski-Suomi	273 271	1 192 220 721	1 260 120 093	16 854 407	1 276 974 500	4673	84 753 778
14	Etelä-Pohjanmaa	190 539	909 445 820	965 302 715	0	965 302 715	5066	55 856 895
15	Pohjanmaa	177 602	786 408 608	829 097 957	13 649 180	842 747 137	4745	56 338 528
16	Keski-Pohjanmaa	67 736	312 004 324	350 803 850	-17 496 977	333 306 873	4921	21 302 550
17	Pohjois-Pohjanmaa	418 205	1 807 723 717	1 996 669 466	-31 234 408	1 965 435 058	4700	157 711 341
18	Kainuu	70 164	374 320 125	396 960 235	-1 554 323	395 405 912	5635	21 085 787
19	Lappi	176 150	919 215 644	1 055 782 661	-49 398 748	1 006 383 913	5713	87 168 269
	Manner-Suomi yhteensä	5 573 310	24 083 454 389	26 219 873 851	-67 506 084	26 152 367 767	4692	2 068 913 378

Hyvinvointialueiden rahoituksen painelaskelma vuosina 2025-2028, milj. euroa

VM/KAO 29.4.2024

Alue	2025	2026	2027	2028	Kasvu		
					2026	2027	2028
Helsinki	2 957	3 008	3 035	3 072	1,7 %	0,9 %	1,2 %
Vantaa ja Kerava	1 199	1 227	1 245	1 268	2,3 %	1,5 %	1,8 %
Länsi-Uusimaa	1 957	2 014	2 044	2 080	3,0 %	1,5 %	1,7 %
Itä-Uusimaa	425	440	450	464	3,4 %	2,2 %	3,2 %
Keski-Uusimaa	863	882	893	907	2,2 %	1,2 %	1,6 %
Varsinais-Suomi	2 254	2 309	2 347	2 408	2,4 %	1,7 %	2,6 %
Satakunta	1 071	1 077	1 079	1 084	0,6 %	0,1 %	0,5 %
Kanta-Häme	794	809	819	831	2,0 %	1,3 %	1,4 %
Pirkanmaa	2 520	2 566	2 594	2 631	1,8 %	1,1 %	1,4 %
Päijät-Häme	956	976	990	1 013	2,1 %	1,4 %	2,4 %
Kymenlaakso	889	896	896	901	0,8 %	0,1 %	0,5 %
Etelä-Karjala	601	608	612	617	1,2 %	0,5 %	0,9 %
Etelä-Savo	754	759	758	762	0,7 %	0,0 %	0,5 %
Pohjois-Savo	1 289	1 312	1 319	1 332	1,7 %	0,6 %	0,9 %
Pohjois-Karjala	838	854	865	884	1,9 %	1,3 %	2,1 %
Keski-Suomi	1 277	1 293	1 300	1 311	1,3 %	0,5 %	0,9 %
Etelä-Pohjanmaa	965	977	984	992	1,2 %	0,7 %	0,9 %
Pohjanmaa	843	853	857	863	1,2 %	0,4 %	0,7 %
Keski-Pohjanmaa	333	339	344	352	1,8 %	1,4 %	2,2 %
Pohjois-Pohjanmaa	1 965	2 019	2 052	2 086	2,7 %	1,6 %	1,7 %
Kainuu	395	400	401	405	1,1 %	0,2 %	0,9 %
Lappi	1 006	1 026	1 037	1 059	1,9 %	1,1 %	2,1 %
Manner-Suomi yht.	26 152	26 644	26 922	27 322	1,9 %	1,0 %	1,5 %

Vuoden 2024 alijäämä 30M€

1 000 €	TP 2022	TP 2023	TPE 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	Muutos edelliseen vuoteen					
								TP 2023	TPE 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	113 786	125 210	131 610	126 327	128 592	130 907	133 273	10,0 %	5,1 %	-4,0 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %
Toimintakulut	-802 864	-888 045	-922 361	-925 819	-925 819	-944 335	-963 222	10,6 %	3,9 %	0,4 %	0,0 %	2,0 %	2,0 %
Toimintakate	-689 078	-762 835	-790 751	-799 492	-797 227	-813 428	-829 949						
Valtion rahoitus	663 463	756 110	780 060	838 308	853 977	865 241	883 652	14,0 %	3,2 %	7,5 %	1,9 %	1,3 %	2,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 030	-1 928	-3 300	-3 500	-3 700	-4 084	-4 170	87,2 %	71,2 %	6,0 %	5,7 %	10,4 %	2,1 %
Vuosikate	-26 645	-8 653	-13 991	35 316	53 051	47 728	49 533						
Poistot ja arvonalentumiset	-12 996	-14 350	-16 035	-16 819	-18 879	-21 368	-22 203						
Tilikauden tulos	-39 641	-23 003	-30 026	18 497	34 171	26 360	27 330						
Poistoeron muutos	412	335	26	0	0	0	0						
Tilikauden yli-/alijäämä	-39 229	-22 668	-30 000	18 497	34 171	26 360	27 330						
		v. 2023-2026 yli-/alijäämä yhteensä		0									

Vuoden 2025 investoinnit enintään

- Vuoden 2023 lainanottovaltuudella 10,9 M€
- Vuoden 2024 lainanottovaltuudella 15,6 M€
- Vuoden 2025 investoinnit kassavaroin 6,0 - 7,0 M€

Valmistelun pohjaesitys

	Milj. €
Tesa	1,5
Pela	0,7
Rakentaminen	0,5
Tukipalvelut	0,6
Sopimus	2,0
Varaus	0,7
	6,0

Lopullinen summa
tarkentuu päätöksen tekoon

Lausunnosta

- Kehittämistä ei pidä lopettaa taloudellisesti vaikeanakaan aikana. Oma panostuksemme tuo HVA:n käyttöön yli viisinkertaisen ulkopuolisen rahoituksen.
- Hankkeiden pitää olla strategian mukaisia.
- Jonojen purkuun siis palveluiden saatavuuden parantamiseen pitää panostaa.
- Palvelujen laadukkuus ja asiakastyytyväisyys ovat oikeat tavoitteet.

YTA sopimus

- Neuvottelut ovat sujuneet hyvinvointialueiden välillä hyvin.
- STM pyrkii ohjaamaan enemmän ja tarkemmin kuin laki määrää
- Ensimmäisen lukemisen perusteella STM vaati lisää konkretiaa sopimukseen. Mm. erikoissairaanhoidon työnjako haluttaisiin sopia tarkasti.
- Työnjaon sopiminen valtuustotason strategisessa paperissa on turhaa ja jäykistää käytännön toiminnan.